

Vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2027–28 taloussuunnitelman hyväksyminen

Kunnanvaltuusto 17.11.2025

379/02.02.00/2025

Päätösehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy kunnanhallituksen ehdotuksen vuoden 2026 talousarvioksi ja vuosien 2027-28 taloussuunnitelmaksi.

Käsittely

<Aloita käsittelyn kuvaus tästä>

Päätös

Päätöshistoria

Kunnanhallitus 10.11.2025 § 356

Valmistelija

talousjohtaja Esa Lindell, etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi,
puh. 09 29671 (vaihde)

Päätösehdotus

Kunnanjohtaja Sailas Virpi

Kunnanhallitus päättää

1

ehdottaa kunnanvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy kunnanhallituksen ehdotuksen vuoden 2026 talousarvioksi ja vuosien 2027-28 taloussuunnitelmaksi.

2

tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Käsittely

Puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi ja totesi että keskustelun aikana on jätetty vastaehdotuksia seuraavasti:

Sini Felipen vastaehdotus:

Palautetaan alakoulun kuuden kouluvalmentajan palkkaamiseen syyslukukaudesta eteenpäin tarkoitettu määräraha 113 000 euroa.

Vastaehdotusta kannatti Teemu Kelkka.

Vastaehdotusta ei hyväksytty yksimielisesti, joten puheenjohtaja ilmoitti että asiasta on äänestettävä.

Puheenjohtaja ehdotti että asiasta äänestetään niin, että ne jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne jotka kannattavat Sini Felipen vastaehdotusta äänestävät EI.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 10 JAA ääntä ja 2 EI ääntä, 1 poissa.

Pohjaehdotus sai enemmän ääniä ja voitti.

JAA äänestivät: Jani Kähkönen, Urho Blom, Anna Sahiluoma, Viveca Lindgren, Outi Saloranta-Eriksson, Ulf Kjerin, Kim Liljequist, Martin Valtonen, Ronja Karkinen ja Kim Åström.

EI äänestivät Teemu Kelkka ja Sini Felipe.

Poissa: Sanni Jäppinen.

Sini Felipen vastaehdotus:

Pidennetään kirjaston lauantaiaukioloa kello 18 asti. Kustannus katetaan määrärahan lisäyksellä.

Vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi kannattamattomana.

Päätös Kunnanhallitus päätti päätösehdotuksen mukaisesti.

Selostus Valtuustoryhmät ovat esittäneet kunnanjohtajan talousarvioesitykseen liittyviä kysymyksiä, joihin annettiin viranhaltijoiden vastaukset 23.10.2025. Valtuustoryhmien jäsenistä muodostuva talousarvion neuvottelutoimikunta kokoontui käsittelemään talousarviota 27. ja 28.10.2025. Neuvotteluissa käsiteltiin valtuustoryhmien esittämiä muutosehdotuksia ja hyväksytyjen muutosten sekä viranhaltijoiden tekemien muutosten pohjalta on muodostunut kunnanhallituksen ehdotus kunnanvaltuustolle vuoden 2026 talousarvioksi ja vuosien 2027–28 taloussuunnitelmaksi. Talousarvion neuvottelutoimikunnan sekä viranhaltijoiden ehdottamat muutokset kunnanjohtajan talousarvioesitykseen ovat oheismateriaalina.

Suurimmat euromääräiset muutokset koskivat sivistys- ja hyvinvointilautakunnan avustusmäärärahan lisäämistä 50 000 eurolla sekä 10 000 euron lisäystä lapsiperheille tarkoitetun tapahtuman järjestämiseen. Alakoulun kuuden kouluvalmentajan palkkaamiseen syyslukukaudesta eteenpäin tarkoitettu määräraha 113 000 euroa poistettiin.

Investointien osalta vähennetään kukkivien puiden puiston määrärahaa 33 % eli 50 000 euroa ja uimahallin suunnittelumäärärahaa siirretään vuodella, mutta ei toteutusta. Kaksoskujan leikkipuiston kunnostamisesta siirrettiin 400.000 euroa katujen korjausvelan pienentämiseen, jolloin Kaksoskujan leikkipuistoon jäi 100 000 euroa pakollisiin, turvallisuuteen liittyviin toimenpiteisiin.

Lisäksi tehtiin tekstimuutoksia sekä oheismateriaalina olevien neuvottelumuistioden mukaisia viranhaltijoiden muutoksia.

Neuvottelutulokseen eivät sitoutuneet SDP:n, Vasemmistoliiton eikä Keskustan valtuustoryhmät.

Päätöshistoria

Kunnanhallitus 13.10.2025 § 333

Valmistelija	kunnanjohtaja Virpi Sailas talousjohtaja Esa Lindell sivistysjohtaja Eeva-Kaisa Ikonen kuntakehitysjohtaja Anna-Kaisa Kauppinen hallintojohtaja Jaana Suihkonen henkilöstöjohtaja Lea Pääkkönen etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihte)
Päätösehdotus	Kunnanjohtaja Sailas Virpi Kunnanhallitus päättää 1 merkitä tiedokseen kunnanjohtajan talousarvioehdotuksen, johon kunnanjohtaja voi tehdä tarvittavia tarkennuksia. 2 käsitellä talousarvioletystä seuraavan kerran 10.11.2025.
Käsittely	Kunnanjohtaja Virpi Sailas ja talousjohtaja Esa Lindell esittelivät talousarvioehdotusta kokouksessa. Kunnanvaltuuston jäsenet olivat kutsuttuina läsnä kokouksessa (teamsin kautta) tämän pykälän aikana klo 18.00 – 18.30 kuuntelemassa vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2027-28 taloussuunnitelman esittelyn.
Päätös	Kunnanhallitus päätti yksimielisesti päätösehdotuksen mukaisesti.
Selostus	Talousarviossa määritellään Kirkkonummen kunnan menot ja tulot sekä tavoitteet seuraavalle vuodelle. Talousarvio sisältää myös kunnan investoinnit. Talousarvion lähtökohtana on kunnan hyväksytty kuntastrategia. Kuntalain mukaan kunnanvaltuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Samanaikaisesti valtuuston on hyväksyttävä vähintään kolmea vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarvio on samalla suunnittelukauden ensimmäinen vuosi. Kunnan talousarvion valmistelu on käynnistynyt keväällä kunnan toimialojen muutostarpeilla. Kunnanhallitus hyväksyi kokouksessaan 9.6.2024 talousarvion kehysesityksen, jossa annettiin lisäsäästövelvoite. Kirkkonummen kunnan lautakunnat käsittelivät talousarviota syys-lokakuussa 2025. Lautakuntien ehdotusten sekä kestävän kuntatalouden ohjelman hyväksytyjen linjausten pohjalta kunnanjohtaja on valmistellut talousarvioehdotuksen, joka julkaistaan 9.10.2025. Talousarvioehdotus etenee ensin kunnanhallituksen käsiteltäväksi 13.10.2025. Valtuusto hyväksyy talousarvion 2026 ja samalla taloussuunnitelman 2027–2028 kokouksessaan 17.11.2025. Samassa kokouksessa hyväksytään kunnan veroprosentit. Talousarvion täytäntöönpano-ohjeet hyväksytään kunnanhallituksessa 24.11.2025. Toimielinten käyttösuunnitelmat hyväksytään viimeistään 31.1.2026. Taloussuunnitelmassa esitetään kunnan toimintojen kehittämistavoitteet ja selvitetään, miten toiminta ja investoinnit rahoitetaan. Talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteutumista seurataan ja valtuutetuille raportoidaan tilanteesta osavuosisikatsauksissa.

Taloudellinen tilanne

Kirkkonummen kunnan taloudellinen tilanne on ollut vakaa, mutta viimeisen vuoden yleinen talouskehitys on pysäyttänyt verotulojen kasvun.

Kunnan vuosikatteella on pystytty kattamaan poistot vuodesta 2020 eteenpäin, mutta kuluvan vuoden osalta tähän ei todennäköisesti päästä. Kunnan kumulatiivinen ylijäämä oli 56,5 milj. euroa vuoden 2024 lopussa. Vuoden 2025 tulosennuste on 2,0 milj. euroa alijäämäinen.

Vuosi 2026 tulee olemaan kuntataloudessa haastavampi ja vaikeammin ennustettava. Korot ovat nousseet nollatasosta ja pysyvät nykytasollaan eli noin kahden prosentin tasolla jatkossakin. Kunnan asukasluvun nousu toivotaan pysyvän 1 %:n tavoitteessaan, joka tuo kunnalle lisää verotuloja ja tehostaa toiminnan yksikkökustannuksia, mutta lisää myös investointien tarpeellisuutta.

Asuinrakennusinvestoinnit ovat olleet lamassa, joka on vaikuttanut väestömäärän kasvuun kunnassa ja siten kunnallisverotuloihin. Yritysten vaikeudet laskeneen kulutuskysynnän osalta ovat lisääntyneet ja vaikuttaneet työllisyystilanteeseen.

Kunnassa investointimenot kasvavat ja vuosikate ei riitä kattamaan poistoja ja korkokuluja. Tuloksenteko voi heikentyä valtionosuusjärjestelmän uudistuksen ja kasvavien palkkakustannusten vuoksi. Vuoteen 2027 ulottuvat työehtosopimusratkaisut nostavat vuositasolla kustannuksia yli kolme prosenttia. Työllisyystilanteen heikko kehitys johtanee siihen, että TE-uudistuksen kustannukset nousevat enemmän kuin valtionosuusjärjestelmässä on huomioitu. Erityisesti pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut. Helsingin seudun liikenteen kuntaosuuden merkittävä nousu vaikuttaa negatiivisesti talousarvioomme.

Käyttötalous ja kehystavoite

Toimielimet ovat saavuttaneet kunnanhallituksen kehyspäätöksen euroa. Gesterbyn koulukeskushankkeen (Wigge) valmistuminen jo vuoden 2025 syksyllä ei ollut kehysvaiheessa tiedossa.

Valtionosuus- ja verotulolaskelmat ovat tarkentuneet ja valtionosuudet ja verotuloarviot ovat hieman nousseet kehyslaskelmaan nähden. Tilikauden ylijäämä on talousarvioesityksessä 1,5 milj. euroa. Esitys ei sisällä veronkorotuksia. Yhteisöveron osalta on saatu verottajalta ennakkotieto, että kunnan yhteisöveron jako-osuus nousee. Tähän pohjaten on nostettu tuloarviota miljoonalla eurolla, joka on vajaat puolet ennustearviosta.

Investoinnit

Uuden hyväksytyn palveluverkkosuunnitelman mukaisesti investoimme vahvasti sivistyspalveluihin. Vuonna 2025 valmistuu Wigge eli Gesterbyn koulukeskus. Sivistyksen monitoimitalo Lyyran rakentaminen alkoi vuonna 2024 ja rakennuksen käyttöönotto on vuoden 2027 alussa. Vuonna 2026 Lyyran investoinnin kokonaiskustannus on arviolta 36,1 milj. euroa. Masalaan sijoittuvan Nissnikutalon rakentaminen alkoi vuonna 2025 ja arvioitu kokonaiskustannus on 39 milj. euroa. Vuoden 2026 investointimäärärahaa on varattu 19,2 milj. euroa. Kantvikin koulukeskuksen suunnittelu etenee ja suunnittelukustannuksiin on vuodelle 2026 varattu 2 milj. euroa. Kokonaiskustannukset ovat noin 18,8 milj. euroa. Lisäksi hankesuunnittelu tai tarveselvitys käynnistyy seuraavissa hankkeissa: Masalan alueen uusi päiväkotikoti, keskusta-alueen päiväkodit, Papinmäen koulun muutos ja peruskorjaus, keskustan väestösuoja peruskorjaus sekä uimahallin peruskorjaus. Korjausinvestointeihin on varattu yhteensä 2,5 milj. euroa.

Keskeisimmät infrainvestoinnit talousarviovuonna 2026 ovat:

- Yleissuunnittelu 750 000 euroa
- Katu- ja rakennussuunnittelu 2 610 000 euroa, mm. Tolsanportti, Villa Hagan puisto, Prikiranta, Pohjois-Jorvas ja Veikkolanpuro II
- Urakat 18 100 000 euroa, mm. Kirkkonummentie ja Överbyntie, Tallinmäki ja Munkinmäentien saneeraus
- Liikunta ja virkistysalueet 1 850 000 €
- Vesihuollon investoinnit 5 650 000 euroa.

Kestävän kuntatalouden ohjelmassa on linjattu, että muista kuin palveluverkkosuunnitelmassa hyväksytyistä investoinneista leikataan vuosina 2026 – 2029 yhteensä 35 milj. euroa, joka tarkoittaa 10 % kokonaisinvestointien tasosta.

Kuntastrategia

Keskeisimmät tavoitteet kuntastrategiamme mukaan ovat:

- Elävä ja Yhteisöllinen Kirkkonummi
Kuntakeskuksemme on elävä kohtaamispaikka, joka houkuttelee viihtymään ja joka tunnetaan niin tapahtumista kuin laajasta palvelutarjonnasta
- Vahvistamme yhteistyöverkostoja muiden kuntien, elinkeinoelämän sekä kolmannen sektorin kanssa
- Kestävä ja Kasvava Kirkkonummi
Taloutemme on pitkäjänteisessä tasapainossa.
Investoimme kestävästi, toimimme kustannustehokkaasti ja kasvatamme tulopohjaa
Kirkkonummella on monipuolista ja korkealaatuista asumista kaikenikäisille
Olemme yrittäjä- ja yritysmyönteinen kunta
- Osaava ja Oppiva Kirkkonummi
Tarjoamme houkuttelevan ja viihtyisän työpaikan.
Luomme mahdollisuuksia työnhakijoille ja työnantajille
Oppimisympäristömme ovat turvallisia ja terveellisiä
Uudistamme rohkeasti toimintatapojamme

Rahoitus ja kestävä kasvu

Valtionosuusjärjestelmää ollaan uudistamassa, jonka oletettiin tulevan voimaan vuodesta 2026 alkaen. Uudistus on kuitenkin siirtynyt ja talousarvioesitys on tehty vanhojen perusteiden mukaisesti. Muutos on poliittisesti hankalaa tehdä kustannusneutraalisti.

Suomen Kuntaliitto on julkistanut syyskuussa uudet vuoden 2026 verotuloennusteet, jonka toteutuessa Kirkkonummi saa verotuloja yhteensä 111,8 milj. euroa ja ennuste vuodelle 2027 on 117,4 milj. euroa ja vuodelle 2028 122,8 milj. euroa. Verottajalta saadun ennusteen mukaan kunnan yhteisöverotulojen jako-osuus on nousemassa, jonka perusteella vuosille 2026-2029 on lisätty yhteisöverotuottoa miljoona euroa kullekin vuodelle Kuntaliiton ennusteisiin nähden.

Talousarviovalmistelun ja pitkän tähtäimen taloussuunnittelun tueksi tarkoitettu Kestävän kuntatalouden ohjelma vietiin toukokuussa valtuustolle tiedoksi. Lokakuun 2025 valtuustossa ohjelmaan otetut kunnanhallituksen hyväksymät linjaukset esitettiin hyväksyttäväksi. Ohjelma on strateginen periaatepäätös, jossa määritellään sekä euromääräiset tavoitteet että jatkovalmistelulinjaukset, joihin kunnan päätöksenteossa ja talouden ohjauksessa voidaan sitoutua pitkällä tähtäimellä. Kuntamme on mahdollista tehdä hallittua viisasta sopeutumista aitoon palvelutarpeen

muutokseen perustuen ja sitoutua päättäjien kanssa kestävän kuntatalouden ohjelmaan, jolla tuemme sekä kasvua että pidämme palvelutuotannon kustannustehokkaana.